

tvůrkyně Tiffany lamp

Milena Vykopalová

Za jejím osudem stála Vlasta! Právě v našem časopise totiž kdysi četla rozhovor s Věrou Křesadlovou, která vytvářela Tiffany lampy, a Milena se do nich zamilovala. Od své původní profese konstruktérky proto utekla právě k nim.

Chtěla jsem jít na uměleckou školu už po základce, jenže můj tatínek jako amatérský filmař v srpnu osmašedesátého točil

vstup vojsk do Prostějova, a tak jsem jako dítě z politicky nesprávné rodiny neměla šanci. Umělecké nadání mám po něm, tehdy z toho natáčení udělal film a ten vyhrál na mezinárodní sou-

těži amatérského filmu,“ vzpomíná Milena. „A tak jsem tady v Prostějově studovala střední průmyslovou školu strojnickou. Pak jsem byla konstruktérkou, navrhovala jsem okna, dveře,

fasádní systémy, zimní zahrady, schody, zábradlí... Naštěstí jsem měla místo ve firmě s předválečnou tradicí a dělníky, kteří byli mistry ve svém oboru.“ Nakonec profese konstruktérky nebyla vůbec zbytečná, protože je pro návrhy vitráží a lamp ideální.

„Pak byla revoluce a já si řekla, že může konečně dojít na uměleckou práci. Pořád jsem měla v hlavě ten rozhovor s Věrou Křesadlovou, která se do Tiffany lamp zahleděla v Americe. Byly tam i ukázky její práce a ty mě uchvátily. Tady nikdo nic takového neviděl, vitráže jsme znali nanejvýš z kostelních oken,“ říká Milena. Začala zjišťovat, jestli v Česku o této technice někdo něco ví a jestli se dá sehnat materiál. Nakonec objevila velkosklad, kde měli barevná vitrážová skla a dokonce tam tuhle techniku vyučovali. A hledala taky informace o tom, proč se lampy takhle vlastně jmenují. „Podle zlatníka, malíře a sklářského výtvarníka Louise Comferta Tiffanyho. Žil v New Yorku v 19. století a dneska ho máme za nejvýznamnějšího představitel americké secese. Právě on vymyslel specifickou vitráž, kdy spájel dohromady barevné kousky skla v kombinaci s mědí. Zjednodušeně řečeno, nahradil původní sklářskou techniku zpracování skla do olova.“ Tuhle techniku ve svém ateliéru ale používá Milena taky, je to metoda stará stovky let. Jednotlivé kousky skla se v ní postupně skládají podle šablony do kousků olova.

Rozsvícení je odměna

Když všechno zjistila, začala Milena ve sklepech. „Nejdřív jsem začala tvořit první vitráže a lampy pro sebe, pak pro příbuzenstvo a kamarády a v roce 2003 jsem si otevřela svoje MV studio. Tady navrhují a tvořím

nové lampy nebo repliky těch originálních i prostorové objekty a vitráže. Je to nádherná práce, sklo je úžasný materiál. Má nekonečné množství druhů, odstínů a povrchů. Pokud jde o vitráže, ty se dají dělat taky Tiffany technikou. Nejdřív si připravím návrh, tedy šablonu, a druhou stejnou rozstříhám. Podle těch dílků pak vyřežu z barevného skla jednotlivé díly, které brousím na brusce, oblepím samolepicí měděnou páskou, postupně skládám na šablonu podle nakresleného návrhu a spájím cínem. Pak se vitráž patinuje a nakonec ji ošetřím antioxidačním olejem.“

Nejví jí ale stejně baví práce na lampách. „Ta je výjimečná, od návrhu přes přípravu, řezání a broušení dílků. Pak se to trochu zadrhne, protože oblepování každého dílu je malinko nuda a někdy do toho zapojím celou rodinu. Obzvlášť, pokud se jedná o klasickou lampu, protože ta může

Je to nádherná práce, sklo je úžasný materiál. Má nekonečné množství druhů a odstínů.

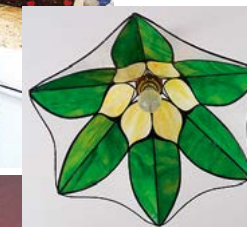
obnášet i víc než tisíc dílků. Dílky se skládají podle šablony a cínem a páječkou scelí. Na výběr je několik druhů patin a nakonec přijde odměna. Vyberu vhodnou nohu a můžu konečně lampu rozsvítit.“ Tiffany ale nemusí být jen klasický secesní styl, touhle technikou se dá vytvořit i minimalistická lampa do moderního interiéru. Každá pak vyjadřuje osobnost svého majitele.

Učí i ostatní

Teprve po dvaceti letech zkušeností si Milena troufá otevřít i kurzy pro ty, kdo se chtějí práci se sklem taky naučit. „Počítala jsem s tím, že jednou začnu, ale pořád jsem to odkládala, neměla jsem odvahu. Před dvěma lety mi ale volala paní, že se jí moje výrobky moc líbí a hlásí se na kurz. Nedala se odbýt a tak jsem nakonec souhlasila, že připravím lekce vitráže. Paní přišla i s dcerou a byla nadšená a pak přišly znovu na kurz Tiffany lampy.“ Mileně se líbí sledovat, jak noví studenti

Vytváří lampy a vitráže klasické i moderní podle přání zákazníků

na kurzu nejdřív znejistí, když zjistí, kolik práce to všechno obnáší, a pak na závěr s rozzařenými očima k sobě tisknou svůj právě vyrobený poklad.

Ředitel i babička

Lampy a vitráže Milena prodává na svém eshopu, ale pracuje i na větších zakázkách. Minulý rok dělala vitráž pro věž prostějovské radnice, moc hezky tam vypadá. A může být pyšná taky na repasování desítek oken a vytváření nových vitráží pro kostel v Belgii. Když si někdo objedná lampu, kterou by chtěl podle své představy, může poslat nakreslený obrázek a rozměry klobouku, výšku a průměr. „Někdy musím zkorigovat představy, které nejdou touto metodou vyrobit. Společně vybereme sklo, jeho druh a barvu, když zákazník nemůže přijít, pošlu mu i vzorky poštou. Všechno musí být jasně domluvené, protože materiál na lampy je drahý. Nohy mohou být mosazné, zinkové nebo ze speciálních slitin nebo také přímo repliky Tiffanyho. Barevné vitrážové sklo se u nás ani nikde v Evropě nevyrobí, jen v Americe, a pořád se združuje. Metr čtvereční ručně dělaného může stát i deset tisíc.“ Když je hotovo, pošle lampu poštou a se zatajeným dechem čeká na reakci jejího nového majitele. „Naštěstí to zatím byla vždycky slova uznání.“ Lampy si kupují nejrozumnější lidé od ředitelů firem po „obyčejné“ babičky. „Jedné starší paní jsem udělala lampu na splátky. Nemohla jsem se dívat na její žalostné oči, když zjistila, že požadovaný obnos našetří až za několik měsíců.“

Do lamp prý vkládá energii a vnitřní klid, který získává při cvičení taiči, jógy a dalších tradičních asijských sestav. Sama je letos hodně potřebovala, když jí v lednu tragicky zahynul syn. Naštěstí má manželku, dceru a malinkou vnučku Adélku, která dává radost celé rodině. A pomáhá jí i práce, která je krásná a rozdává radost. ■

Shamballa náramky mají svým nositelům přinést klid, mír, dokonalost a osvětlení

VIZITKA

- Žije v Prostějově.
- Vystudovala střední průmyslovou školu strojnickou a pracovala jako konstruktérka.
- Po roce 1989 se začala zajímat o techniku vitráží a výrobu Tiffany lamp. Vede kurzy vitráže.
- Kromě vitráží, lamp a šperků z chirurgické oceli tvoří i kolekce buddhistických náramků.

TEXT DAGMAR SKOLOUDOVA / FOTO ARCHIV

INZERCE

Glanc MĚSÍČNÍK VĚSTVĚ
ŘÍJEN 2018 Cena 59 Kč 2,99 €

TRIK MĚJTE VÍC, i když máte méně!
LUXUSNÍ KABELKA MŮŽE BÝT I PRO VÁS SMADNO DOSAŽITELNÝM SNEM!

KULT EVROPSKÉ KRÁSY
DÍKY KOUZLŮM S MAKE-UPEM SE ASIJSKÝ MĚNÍ K NEPOZNÁNÍ

Rozhovory
HEREC MICHAL KAVALČÍK REŽISÉR VIKTOR TAUS ZPĚVAČKA EMA BRÁBCOVÁ

POZOR! DÁREK PRO VÁS

Anna Fialová
„ŽIVAT O LÁSCĚ A STRASTECH OSUDU NENÍ MOJE CESTA. CHCI BAVIT LIDI A BAVIT SE.“

Z INŽENÝRŮ SE STÁVAJÍ KOMINICI A Z CHEMIČEK LAHÚDKÁŘKY
ANEB ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DŮO

Z HAVĚ TRENDRŮ
podzim/zima 2018
+ JAK MÓDA ARISTOKRACIE OVLIVŇUJE MASY

VČELAŘKOU V PRAZE
PROPADLA ZVUKU ROJE A NEZASTAVILO JI ANI VELKOMĚSTO

KRÁSA | ZDRAVÍ | VZTANY | GURMET | CESTOVÁNÍ | BYDLENÍ

ŘÍJNOVÉ ČÍSLO ČASOPISU GLANC + DÁREK PŘÁVĚ V PRODEJI

GLISS KŮR

f i

WWW.MOJEPREDPLATNE.CZ